

Eurosonic Noorderslag

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 600.000

Over de instelling

Stichting Eurosonic Noorderslag, podiumkunsten, festivals, Groningen

Stichting Eurosonic Noorderslag (hierna: ESNS) organiseert jaarlijks in januari gedurende vier dagen Eurosonic, een Europees showcasefestival met een grote (inter)nationale muziekconferentie. Op de laatste dag vindt Noorderslag plaats, met bands uit Nederland en de uitreiking van de Nederlandse Popprijs. De muziekconferentie wordt door een groot aantal professionals bezocht. Samen met de optredens die door de hele stad plaatsvinden, genereert ESNS veel aandacht voor Nederlandse en Europese popmuziek, en vormt zo een belangrijk exportplatform voor deze artiesten. ESNS wil met kwalitatief hoogstaande en maatschappelijk betrokken muziek laten zien wat er in Europa gaande is, wat een artistieke signatuur oplevert die de instelling naar eigen zeggen onderscheidt van elk ander showcasefestival.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.22 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur oordeelt positief over Stichting Eurosonic Noorderslag. Echter, na zorgvuldige weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert hij Eurosonic Noorderslag geen subsidie toe te kennen. De raad verwijst voor een toelichting op de afweging naar de inleiding bij deze categorie.

De raad kent ESNS een belangrijke functie toe als platform voor de (inter)nationale muziekindustrie en als podium voor opkomende bands die een mogelijk internationale carrière tegemoet gaan. Het plan richt zich daarbij vooral op het creëren van marktdoorbraken, met als nieuw speerpunt verdere marktontwikkeling buiten Europa.

De raad mist in het plan echter een artistieke visie of reflectie op de artistieke ontwikkelingen in het genre. Binnen de conferentie komen belangrijke innovatieve thema's aan de orde, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, maar artistiek gerelateerde onderwerpen blijven grotendeels buiten beschouwing. Talentontwikkeling blijft beperkt tot het bieden van een podium voor onbetaalde showcase-optredens. De raad mist in de

aanvraag een artistieke focus en een visie op de positionering van het festival. Ook doet het festival niets aan educatie.

Financieel staat ESNS er middelmatig voor. ESNS reflecteert helder op de Fair Practice Code, maar koppelt geen concrete gevolgen en verbeteringen aan bijvoorbeeld de problematiek rond het showcasekarakter van het festival, waardoor artiesten geen vergoeding ontvangen voor hun optreden. De reflectie op de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie is voldoende.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

ESNS heeft zich in de afgelopen periode bewezen als hét platform waar de (inter)nationale muziekindustrie elkaar ontmoet. De raad oordeelt positief over de functie van het festival als podium voor opkomende bands die een mogelijk internationale carrière tegemoet gaan. Hij ziet een duidelijke groei van de diversiteit van de programmering – en daarmee ook van het publiek – en is enthousiast over de specifieke aandacht voor evenredige programmering van vrouwelijke artiesten.

De komende jaren wil ESNS in grote lijnen op dezelfde manier voortgaan met het op de kaart zetten van Europese muziek. De instelling formuleert daarbij een aantal speerpunten waaraan ze in komende jaren wil werken. Zo wil ze sterker als kwaliteitstempel voor Nederlandse popmuziek in het buitenland fungeren en deze muziek ook buiten Europa promoten.

De raad waardeert de wijze waarop ESNS een mooie, uitgebreide staalkaart van nieuwe acts laat zien. Onduidelijk is echter op welke wijze de keuze voor deze bands tot stand komt: dit wordt in de plannen onvoldoende toegelicht. Als belangrijkste selectiecriteria worden in het plan genoemd dat een artiest aan het begin van de carrière staat met een kans op doorbreken. De rol van de nieuwe inhoudelijke redactie wordt verder niet beschreven, net zomin als de samenstelling van deze redactie en de relatie tot andere met het festival verbonden partijen die acts aandragen. Dat vindt de raad een belangrijk gemis.

Tijdens iedere editie hebben meerdere acts een wisselend niveau of zijn onvoldoende doorontwikkeld als band. De raad vindt dat tot op zekere hoogte inherent aan het aanbod van een showcasefestival. In de selectie mist hij echter meer muzikale innovatie; er is sprake van een betrekkelijk veilige programmering qua genres. Dat is begrijpelijk in het licht van de missie van ESNS, die zich vooral richt op het creëren van marktdoorbraken, maar tevens een gemiste kans omdat het alternatieve popsegment hierdoor geen substantiële presentatiekansen wordt geboden, op een zeldzame

uitzondering na. In het plan van ESNS is er slechts summier aandacht voor de inhoudelijke doorontwikkeling en innovatie van de popmuziek. De raad mist een meer uitgesproken artistieke visie en reflectie op de ontwikkelingen in het genre.

De raad is eveneens kritisch over de geformuleerde ambitie om de Europese muziek naar een intercontinentaal niveau te tillen. Dit streven wordt slechts in algemene termen beschreven: de instelling gaat op zoek naar een relevant netwerk buiten Europa en marketingactiviteiten worden naar een wereldwijd niveau getild. Een concrete uitwerking ontbreekt. ESNS speelt in de praktijk een zekere rol in het economische succes van bands, die sterker in beeld van de markt komen na een showcase-optreden op het festival. Een groot aantal acts wordt al ondersteund door een stevige speler uit de muziekindustrie, zoals het muziekexportkantoor van het land waaruit de act afkomstig is, de platenmaatschappij of het management. Met het oog op die bepalende krachten in de muziekindustrie, is het realistischer om de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van hun potentie in de wereldwijde markt meer bij de acts zelf te leggen. In dat verband zou de raad graag zien dat de instelling zich in haar strategie, verbonden met haar rol als *meet-up*, sterker concentreert op wat zij nu al goed doet.

Vernieuwing

In afgelopen periode heeft ESNS bijgedragen aan de lancering van een aantal artiesten en werpt de showcasefunctie zeker zijn vruchten af. De raad vindt het van belang dat het festival als springplank fungeert voor jong talent, maar vindt het jammer dat de talentontwikkeling van de instelling zich voornamelijk beperkt tot het bieden van een podium voor onbetaalde showcase-optredens. De raad zou een meer betekenisvolle vorm van inhoudelijke talentontwikkeling toejuichen, waarbij de nieuwe muzikmakers in zorgvuldige processen en doordachte begeleidingstrajecten worden ondersteund.

De European Production & Innovation Conference, die ESNS organiseert, staat geheel in het teken van productie en innovatie op festivals en podia. ESNS besteedt daarbij veel aandacht aan duurzame innovaties op het gebied van onder meer techniek, productie en klimaat. De raad is hier positief over en juicht de doelstelling toe om over vijf jaar een circulair festival te zijn. De conferentie heeft een grote jaarlijkse aantrekkingskracht op professionals in de Europese muziekindustrie. De netwerkfunctie van ESNS is voor de ontwikkeling van de popmuziek relevant. Des te meer vindt de raad het een gemis dat bij dit belangrijke netwerkevenement vrijwel geen artistieke ontwikkelingen en thema's op de agenda staan.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

De instelling is transparant over de gehanteerde vergoedingen. Medewerkers worden betaald op basis van de cao Nederlandse Poppodia en Festivals en zzp'ers krijgen daarnaast een opslag. De hoogte ervan wordt niet gespecificeerd. De raad is positief over de zorg van de instelling om als goed werkgever op te treden, met oog voor vermindering van de werkdruk. ESNS schrijft randvoorwaarden te scheppen voor een goede en veilige werkomgeving, maar maakt dit weinig expliciet. Ook schrijft ze dat het opleiden en begeleiden van stagairs haar belangrijkste prioriteit is.

ESNS scoort middelmatig op de financiële indicatoren. De solvabiliteit is goed, maar het weerstandsvermogen en de liquiditeit minder. Ze vraagt een stevige verhoging van de rijkssubsidie aan – in afgelopen periode ontving ze 250.000 euro via het Fonds Podiumkunsten – om minder afhankelijk te worden van incidentele en Europese subsidies. De verhoging voorziet onder meer in een stijging van de personele beheerslasten door verdere uitbreiding van het aantal vaste management- en staffuncties, en een stijging van de beheerslasten materieel door met name investeringen in huisvesting. De groei van de activiteitenlasten hangt samen met de wens om de conferentie door te ontwikkelen en meer activiteiten gedurende het jaar te ondernemen, maar niet met groei van de kernactiviteiten. Volgens ESNS heeft het festival de afgelopen periode zijn optimale maat bereikt met een stabiel aantal professionele bezoekers, en groeiden de inkomsten uit sponsoring en fondsen. De raad ziet de noodzaak voor verdere groei niet overtuigend onderbouwd in het plan.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

ESNS ontwikkelt geen activiteiten op het gebied van cultuureducatie. Ook de komende periode is de aandacht beperkt tot begeleiding van de optredende artiesten en *life long learning* via de conferentie. De raad zou graag zien dat dit educatieve aspect meer aandacht krijgt.

De inspanningen van de ESNS om het publiek te verjongen, onder meer met het project ESNS Young, hebben tot duidelijke resultaten geleid. De verbreding van de programmering met hiphop trekt daadwerkelijk een ander en jonger publiek. De raad is ook positief over de plannen om meer jonge professionele bezoekers aan de conferentie te binden, maar merkt op dat in het plan geen inhoudelijke acties worden beschreven (anders dan goedkopere tickets) om deze doelgroep te interesseren. In het kielzog van ESNS wordt in Groningen een ongekennde diversiteit aan gratis pop-gerelateerde activiteiten georganiseerd, waardoor een breed publiek hier al mee in aanraking komt.

Geografische spreiding

ESNS maakt deel uit van de stedelijke cultuurregio We the North en wordt meerjarig gefinancierd door de gemeente en de provincie Groningen. ESNS is daarbij ook Cultuurpijler voor de popmuziek in gemeente en provincie, wat inhoudt dat zij een ondersteunende functie heeft voor de gehele popmuzieksector in deze regio. Daarnaast spreken gemeente en provincie in de Kadernota 'Kunst en cultuur voor iedereen' 2021 – 2028 de intentie uit de cultuurpijlers, waaronder ESNS, voor een periode van acht jaar te blijven subsidiëren.

ESNS werkt op diverse manieren samen met partijen binnen de stedelijke culturele regio: met podia en culturele instellingen in Groningen, onderwijsinstellingen en festivals als Noorderzon, Oerol en Into The Great Wide Open. Naast maatschappelijke partners, zoals Quiet Groningen, New Faces, PRS Foundation, Take a Stand, spelen ook commerciële partners zoals horeca, ondernemers, muziekindustrie en Marketing Groningen een rol. Voor de regio hebben de vele nationale en internationale samenwerkingspartners van ESNS grote betekenis. Hierdoor ontstaan nieuwe verbindingen voor de regio en zet ESNS Groningen en Noord-Nederland mede op de kaart. Daarnaast heeft ESNS dankzij deze succesvolle samenwerkingen en haar internationale netwerk een grote economische impact.

ESNS is initiator en penvoerder van het Noord-Nederlandse popmuziek-talentontwikkelingsnetwerk 'Hit the North', een interregionale samenwerking tussen de noordelijke popkoepels (POPGroningen, Popfabryk, Kunst & Cultuur Drenthe), podia (waaronder Neushoorn, Simplon) en festivals (onder andere Into The Great Wide Open en bevrijdingsfestivals). Hit the North heeft als doel de professionele ontwikkeling van Noord-Nederlands popmuziektalent te stimuleren en de infrastructuur duurzaam te verstevigen.

Toepassing Fair Practice Code

ESNS reflecteert helder op de Fair Practice Code, maar koppelt geen concrete gevolgen en verbeteringen aan bijvoorbeeld de problematiek rond het showcasekarakter van het festival, waardoor artiesten geen vergoeding ontvangen voor hun optreden. ESNS schrijft in het plan over mogelijkheden die hier verandering in kunnen brengen, maar geeft niet aan hier zelf werk van te maken. Ze schrijft daarentegen wel actief bij te dragen aan de sociale dialoog over eerlijke beloning in de muzieksector. Dit doet zij onder andere door diverse panels te organiseren op de conferentie, deel te nemen aan de werkgroep fair pay voor festivals en podia van de Popcoalitie, en het lidmaatschap van de Verenigde Podiumkunstenfestivals. De raad vindt de inzet in deze gremia schril contrasteren met de praktijk op het festival en is van mening dat ESNS hier tekortschiet.

Toepassing Governance Code Cultuur

ESNS volgt de principes van de Governance Code Cultuur en reflecteert daar goed op. Ze hanteert een raad-van-toezichtmodel met vijf leden, die jaarlijks een zelfevaluatie uitvoeren. Taken en bevoegdheden van de algemeen directeur/bestuurder zijn vastgelegd in een directiereglement. Ook heeft de instelling een auditcommissie ingesteld als gedelegeerd orgaan van de raad van toezicht, die aan hem over financiële zaken verslag doet.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

ESNS onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie. In het plan gaat veel aandacht uit naar diversiteit en inclusie, te beginnen op het podium. ESNS participeert in 'Keychange' en 'Take a Stand', en zet zich zo in voor diversiteit op het festival in de breedste vorm, van het inzetten van mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt in de festivalploeg, tot het zorgen voor kolfplekken op de conferentie. Wel kan het programmateam van ESNS diverser; de instelling wil in 2020 extern laten onderzoeken hoe diversiteit en inclusie in de organisatie kan worden gestimuleerd. De raad mist op dit vlak een concreet plan.